

Posudek oponenta na diplomovou práci Barbory Albertové - *Psychologické otázky osvojování psacího psaní : kognitivní strategie, jejich vývoj a odlišnosti při opisování a přepisování*

Oponent : Doc. Dr. Radka Wildová, CSc.

Autorka DP zvolila téma, které je z hlediska současné proměny rozvoje písma a dovednosti vysoce aktuální. Otázka přirozeného rozvoje psaní je jednou ze základních otázek didaktiky rozvoje počáteční gramotnosti. Autorka toto téma uchopila zajímavým a přínosným způsobem.

Struktura práce je promyšlená a věcně správná. Teoretická i výzkumná část jsou vnitřně provázány. Rozsah DP splňuje vnitřní kritéria pro tento druh absolventských prací.

V teoretické části se autorka podrobně věnuje historickému vývoji písma. Pro zpracování této části autorka využila dostupné odborné prameny, které vhodně cituje. Analýza jednotlivých metod v historickém vývoji nabízí základní informace o rozdílech v jednotlivých metodických postupech.

Další stěžejní kapitolou je kapitola věnovaná výuce psaní. Zde autorka využila především odborné materiály doc. Pence. Podotýkám, že zde by bylo možno využít aktuálnější dostupnou literaturu a zabývat se školní výukou v kontextu současné transformační proměny (důraz na gramotnostní pojetí, komunikaci atd.). Vzhledem k tomu, že se však autorka dále v práci nezabývá didaktickou problematikou rozvoje písma a dovednosti, jsou její konstatování z již zmíněných pramenů v této části pro řešení stanovených cílů DP využitelná.

Z hlediska výuky psaní autorka analyzuje genetickou metodu v programu Začít spolu. Zajímalo by mne, proč si autorka pro další zkoumání zvolila právě genetickou metodu a právě v již zmíněném inovativním programu. Zároveň podotýkám, že některé autorčiny formulace jsou velmi nepřesné – např., že v genetické metodě se učí psací písmo až v únoru. (Zřejmě studentka popisovala situaci jedné konkrétní třídy.)

Ve výzkumné části si autorka stanovila 4 výzkumné úkoly. Jejich formulace a způsob řešení je naprosto jedinečný a autorku za vyzkoušení jednotlivých cvičení velmi chválím. Podstatným přínosem DP je analýza jednotlivých kognitivních strategií při psaní opisování a přepisování. Autorka dochází ke zjištění, že žák při opisování i opisování z hlediska kognitivních strategií vždy využívá autodiktát. (Autodiktát je v běžně užívané didakticky orientované literatuře označován jako jedna z forem psaní. V tomto pojetí se jedná o specificky didakticky zaměřený cíl, kterému z hlediska nácviku přísluší i specifický postup.)

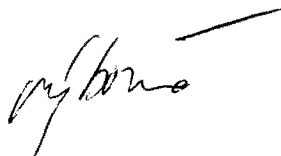
Originálnost přístupu řešení DP spatřuji i v rozlišení jednotlivých písmařských chyb. Toto rozlišení je i dále didakticky využitelné.

Struktura výzkumné části je logická. Výběr výzkumných metod, způsob zpracování výsledků a formulace závěrů svědčí o schopnosti autorky výzkumně zkoumat a hledat řešení stanoveného problému.

Z obsahového hlediska nemám k práci zásadní připomínky. Z hlediska formálního upozorňuji na řadu zásadních stylistických a pravopisných chyb, které by autorka měla před archivací DP odstranit.

Diplomová práce přesvědčila o autorčině erudovanosti v uvedené problematice. Proto práci doporučuji k obhajobě. U obhajoby by se autorka mohla zamyslet nad didaktickým přínosem zjištěných kognitivních strategií. Dále prosím o přesnější ujasnění rozvoje psaní v genetické metodě a stanovení rozdílů (pokud jsou) vzhledem k metodě analyticko-syntetické.

V Praze, 21.5. 2007

R. Wildová